

Лабораторне заняття № 19

ТЕМА: ПРАВОВІДНОСИНИ

Теоретичні питання:

1. Правовідносини: поняття, ознаки, склад (структура).
2. Класифікація правовідносин.
3. Суб'єкти правовідносин: поняття, види, їх правоздатність, дієздатність, деліктоздатність.
4. Об'єкти правовідносин: поняття, види.

Термінологічні завдання:

Засвойте визначення таких понять: правовідносини, суб'єкт правовідносин, правоздатність, дієздатність, деліктоздатність, об'єкти правовідносин.

Практичні завдання:

1. Ознайомтесь із наведеними прикладами правовідносин та визначіть їх структурні елементи (суб'єктів, об'єкти, зміст), а також їх видову належність за наведеними у таблиці критеріями. Зверніть увагу на те, що одна ситуація може містити понад один приклад правовідносин.

1.1. Гр. Іваненко 07 травня 2012 року уклав договір банківського вкладу із Публічним акціонерним товариством «Західкомбанк». Відповідно до умов цього договору Іваненко передав цьому ПАТ, а останній прийняв на депозитний вклад грошові кошти в сумі 64293,99 грн строком на 2 роки. При цьому банк зобов'язався сплачувати 15 % річних.

[ч. 1 ст. 1058 Цивільного кодексу України від 16.01.2003](#)

1.2. 12 квітня 2012 року Шевченківський районний суд міста Львова, у зв'язку із тим, що гр. Петренко не надавав матеріальної допомоги на утримання неповнолітнього сина Миколи, ухвалив рішення, яким зобов'язав гр. Петренко зобов'язали сплачувати аліменти на утримання Миколи на користь дружини Галини в розмірі 1/3 частини заробітної плати щомісячно до досягнення ним повноліття.

[ч. 1 ст. 180 Сімейного кодексу України від 10.01.2002](#)

1.3. Остап Петрович, будучи на схилі літ, склав заповіт, в якому розпорядився на випадок своєї смерті передати онуку Іванові квартиру.

[ч. 1 ст. 1233 Цивільного кодексу України від 16.01.2003](#)

1.4. Гр. Павленко 25 червня 2013 року звернувся до Шевченківського

районного суду м. Львова з позовом до Петренка про відшкодування майнової шкоди. Суддя ухвалою від 05 липня 2013 року відкрила провадження у цивільній справі.

[ч. 1 ст. 187 Цивільного процесуального кодексу від 18.03.2004](#)

1.5. Обвинуваченому у вчиненні хуліганства Сергію Іванову, котрий під час розгляду кримінального провадження порушував порядок у залі судового засідання та не підкорявся розпорядженням судді, що головував у судовому засіданні, суддя Личаківського районного суду м. Львова Андрій Андрійович виніс попередження, (яке було занесено до протоколу судового засідання секретарем Світляк), про те, що в разі повторення зазначених дій його буде видалено з зали судового засідання.

[ст. 330 Кримінального процесуального кодексу від 13.04.2012](#)

1.6. Верховна Рада України 14 квітня 2016 року за поданням Президента України П. О. Порошенка призначила прем'єр- міністром України В. Б. Гройсмана.

[п. 12 ст. 85 Конституції України від 28.06.1996](#)

Заповніть таблицю

критерій	різновиди правовідносин	№
?	регулятивні	?
	охоронні	?
?	конституційно-правові	?
	цивільно-правові	?
	сімейно-правові	?
	кримінально-правові	?
	цивільні процесуальні	?
	кримінальні процесуальні	?
?	матеріальні	?
	процесуальні	?
?	публічні	?
	приватні	?

Поясніть письмово (в зошиті), на підставі яких юридичних норм виникають правовідносини, про які йдеться в ситуаціях? Чи можуть виникнути правові відносини без юридичної норми, яка їх регулює?

Чи тотожні поняття «суб'єкт права» й «суб'єкт правовідносин»?

2. Ознайомтесь із запропонованими нормативно-правовими приписами та визначіть момент (вік), з настанням якого у фізичних осіб виникає правоздатність, дієздатність та деліктоздатність у різних галузевих видах правовідносин?

[ст. ст. 25-26, 30-35 Цивільного кодексу України від 16.01.2003](#)

[ст. 22 Сімейного кодексу України від 10.01.2002](#)

[ст. 188 Кодексу законів про працю від 10.12.1971](#)

[ст.ст. 12-13 Кодексу України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984](#)

[ст. 22 Кримінального кодексу України 05.04.2001](#)

[ст.ст. 46-47 Цивільного процесуального кодексу України від 18.03.2004](#)

[ст. 43 Кодексу адміністративного судочинства України від 06.07.2005](#)

Заповніть таблицю

	право здатність	Дієздатність		Деліктоздатність	
		повна	неповна (часткова)	повна	неповна (часткова)
цивільна					
сімейна					
трудова					
адміністративна					
кримінальна					
цивільна процесуальна					
адміністративна процесуальна					

Поясніть (письмово у зошиті), чому у різних видах правовідносин вік, з настанням якого у фізичних осіб виникає дієздатність та деліктоздатність, відрізняється? Коли настає правосуб'єктність юридичних осіб? Чому?

ТВОРЧЕ ЗАВДАННЯ:

3. Ознайомтесь із [ст. 180 Цивільного кодексу України від 16.01.2003](#), а також запропонованими публікаціями та висловіть свою позицію стосовно того, чи тварини є суб'єктами чи об'єктами правовідносин?

[«У Німеччині можуть засудити собаку за заподіяний вівцям стрес»](#)

[«Гідна старість»](#)

[«Вирок для пса»](#)

[«Адвокат «мовчазної меншини»](#)

Рекомендована література:

1. Рабінович П. М. Основи теорії та філософії права: навч. посібник. Львів, 2021.
2. Луць Л. А. Загальна теорія держави та права: навчально-методичний посібник (за кредитно-модульною системою). Київ, 2013. С. 185-192.
3. Крестовська Н.М., Матвеева Л.Г. Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести: підручник. Київ, 2019
4. Загальна теорія права: підручник / за заг. ред. М. І. Козюбри. К.: Ваіте, 2015. С. 189-202, 203-224. URL: <http://www.osce.org/uk/ukraine/283756?download=true>
5. Теорія держави і права : підручник / за ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2020.
6. Загальна теорія права. Академічний курс: підручник / за ред. С. Бобровник. Київ, 2021.

